

บทเทศน์และข้อคิด วันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม 2026

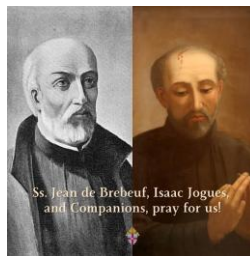
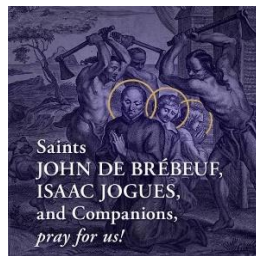
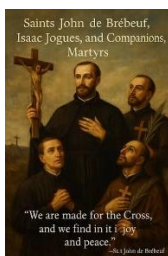
นักบุญไอแซก โจกส์ นักบุญยอห์น เดอ เบรอเบิฟ และเพื่อนมรณสักขี ศต 17

บทอ่านประจำวัน:

- เอเฟซัส 2:1-10 — “ท่านทั้งหลายได้รับความรอดพ้นด้วยพระหรรษทาน... เราเป็นผลงานของพระเจ้า”
- สดุดี 100 — “พระองค์ทรงสร้างเรา เราเป็นของพระองค์”
- ลูกา 12:13-21 — อุปมาเรื่องเศรษฐีที่สร้างยุ้งฉางใหญ่ขึ้น แต่ไม่มั่งคั่งเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า

แก่นของบทอ่านทั้งสองเชื่อมโยงกันอย่างงดงามมาก นักบุญเปาโลประกาศว่า ชีวิตและความรอดไม่ใช่สิ่งที่เราสร้างขึ้นเอง แต่เป็น “ของประทานจากพระเจ้า” ส่วนเศรษฐีในพระวรสารกลับคิดว่า ทุกสิ่งเป็นของตน—พืชผลของฉันทัน ยุ้งฉางของฉันทัน ทรัพย์สินของฉันทัน และชีวิตของฉันทัน

นักบุญไอแซก โจกส์ นักบุญยอห์น เดอ เบรอเบิฟ และเพื่อนมรณสักขี เป็นภาพตรงกันข้ามกับเศรษฐีผู้นั้นอย่างชัดเจน พวกท่านไม่ได้ถามว่า “จะเก็บอะไรไว้ให้ตนเอง?” แต่ถามว่า “จะมอบอะไรแก่พระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ได้อีก?”

บทเทศน์: “ยุ้งฉางที่ไม่มีวันพังทลาย”

วันที่ 5 มกราคม ค.ศ. 1644 ณ วิทยาลัยเยสุอิต เมืองแรนส์ ประเทศฝรั่งเศส ชายแปลกหน้าคนหนึ่งมายืนเคาะประตู เขาหอมโซ่ เลือดผ้าขาดรุ่งริ่ง ใบหน้าซูบซีด และมือทั้งสองข้างพิการ ภราดาผู้เฝ้าประตูมองเขาอย่างระมัดระวังแล้วถามว่า “ท่านเป็นใคร และมาที่นี่ทำไม?” ชายแปลกหน้าตอบเบา ๆ ว่า “ข้าพเจ้ามาจากแคนาดา และมีข่าวเกี่ยวกับคุณธรรมทูต ขอพบท่านอธิการได้ไหม?” เวลานั้น ชาวฝรั่งเศสกำลังรอฟังข่าวของคุณพ่อไอแซก โจกส์ พระสงฆ์เยสุอิตซึ่งถูกจับเป็นเชลย ทุกคนคิดว่าท่านคงถูกสังหารไปแล้ว เมื่อท่านอธิการได้ยินว่ามีผู้เดินทางมาจากแคนาดา จึงรีบออกมาถามทันทีว่า “ท่านรู้จักคุณพ่อโจกส์ไหม?” ชายผู้นั้นตอบว่า “รู้จักดีมากครับ” ท่านอธิการถามต่อด้วยความกังวลว่า “เขาตายแล้วหรือ? พวกเขาม่าเขาแล้วใช่ไหม?” ชายแปลกหน้ามองหน้าท่านอธิการ แล้วตอบว่า “ไม่ครับ เขายังมีชีวิตอยู่ เขาได้รับอิสราภาพแล้ว... และเขาก็คือคนที่กำลังพูดกับท่านอยู่นี้แหละ” ท่านอธิการถึงกับพูดไม่ออก ชายที่ยืนอยู่ตรงหน้าท่าน คือคุณพ่อไอแซก โจกส์จริง ๆ แต่ความทุกข์ทรมานได้เปลี่ยนรูปลักษณ์ของท่านเสียจนพี

น้องในขณะจำท่านไม่ได้ แต่เรื่องที่น่าทึ่งที่สุดยังไม่ใช้การที่คนอื่นจำท่านไม่ได้ สิ่งที่น่าทึ่งที่สุดคือ—หลังจากผ่านการเป็นเชลยและถูกทรมานจนมือพิการ คุณพ่อโจกส์ยังจำได้ว่าตนเองเป็นใคร ท่านยังจำได้ว่า “ฉันเป็นพระสงฆ์” “ฉันเป็นธรรมทูต” “ฉันเป็นศิษย์ของพระเยซูเจ้า” “ชีวิตของฉันไม่ได้เป็นของฉัน แต่เป็นของพระเจ้า” โลกอาจเปลี่ยนใบหน้าของท่าน ความทุกข์อาจทำลายมือของท่าน แต่ไม่มีใครทำลายกระแสเรียกที่พระเจ้าทรงจารึกไว้ในหัวใจของท่านได้

พระวาจาวันนี้นำเสนอชายสองคนซึ่งตอบคำถามว่า “ฉันคือใคร?” แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เสรฐฐิในพระวรสารคิดว่า “ฉันคือเจ้าของยุงฉาง เจ้าของพืชผล และเจ้าของชีวิตของตนเอง” แต่นักบุญไอแซก โจกส์รู้ว่า “ฉันเป็นผลงานของพระเจ้า ชีวิตของฉันเป็นพระหรรษทาน และฉันถูกสร้างมาเพื่อประกอบกิจการดี”

นักบุญเปาโลกล่าวในบทอ่านแรกว่า “เราเป็นผลงานของพระเจ้า ซึ่งทรงสร้างเราขึ้นมาในพระคริสตเยซู เพื่อให้ประกอบกิจการดี” มนุษย์ที่ลืมนำตนเป็นของพระเจ้า จะพยายามสะสมทุกอย่างไว้ให้ตนเอง แต่มนุษย์ที่จำได้ว่าตนเป็นของพระเจ้า จะกล่อมอบทุกอย่าง—แม้กระทั่งชีวิต บางครั้งความทุกข์อาจเปลี่ยนเราจนคนอื่นจำเราไม่ได้ แต่คำถามสำคัญไม่ใช่ว่า “คนอื่นยังจำเราได้หรือไม่?” คำถามสำคัญคือ “ท่ามกลางบาดแผลทั้งหมด เรายังจำได้หรือไม่ว่าเราเป็นลูกของพระเจ้า?”

1. ชายผู้พูดคำว่า “ของฉัน” จนลืมนำ “ฉันเป็นของพระเจ้า”

ในพระวรสารวันนี้ เสรฐฐิผู้นั้นไม่ได้ถูกตำหนิเพราะเขาขยัน หรือเพราะเขาประสบความสำเร็จ ปัญหายุ่งยวี่วิธีคิดของเขา ในคำพูดเพียงไม่กี่ประโยค เขาใช้คำว่า “ฉัน” และ “ของฉัน” ซ้ำแล้วซ้ำเล่า: “ฉันจะทำอย่างไรดี?” “ฉันจะรื้อยุงฉางของฉัน” “ฉันจะสร้างให้ใหญ่ขึ้น” “ฉันจะเก็บข้าวและทรัพย์สินสมบัติของฉัน” แล้วฉันจะบอกตนเองว่า “จงกิน ดื่ม และสนุกสนานเถิด” ในโลกของชายคนนี้ ไม่มีพระเจ้า ไม่มีเพื่อนบ้าน ไม่มีคนยากจน ไม่มีคนงานที่ช่วยเก็บเกี่ยว มีแต่ “ฉัน” กับ “ของฉัน” แต่พระเจ้าตรัสว่า “คนโง่เอ๋ย คึนนี้เขาจะเรียกเอาชีวิตของเจ้าคึนไป” สังเกตคำว่า “เรียกคึน” เพราะแม้แต่วิตก็ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ถาวรของเรา ชีวิตเป็นของประทานที่พระเจ้าทรงฝากไว้กับเรา เพื่อเราจะใช้สร้างความรัก ทำความดี และรับใช้เพื่อนมนุษย์

นักบุญเปาโลจึงเตือนเราในบทอ่านแรกว่า “ท่านทั้งหลายได้รับความรอดพ้นด้วยพระหรรษทาน... มิใช่จากการกระทำของท่าน” และ “เราเป็นผลงานของพระเจ้า ซึ่งทรงสร้างเรามาเพื่อให้ประกอบกิจการดี” เราไม่ได้ช่วยตนเองให้รอด แต่เมื่อได้รับความรอดแล้ว เราต้องทำให้ชีวิตกลายเป็นของขวัญสำหรับผู้อื่น

2. นักบุญยอห์น เดอ เบรอเบิฟ—ผู้สร้างยังฉางด้วยภาษาและความเข้าใจ

นักบุญยอห์น เดอ เบรอเบิฟ เดินทางจากฝรั่งเศสไปยังดินแดนแคนาดาในปี ค.ศ. 1626 เพื่อประกาศพระวรสารในหมู่ชาวเวนต์ ซึ่งสมัยก่อนมักเรียกว่าชาวเผ่าฮูรอน แต่สิ่งน่าทึ่งคือ ท่านไม่ได้เริ่มต้นด้วยการเทศน์ยาวๆ หรือบังคับให้ผู้คนเปลี่ยนวัฒนธรรม ท่านเริ่มต้นด้วยการ “ฟัง” ท่านเรียนภาษาของชาวเวนต์อย่างจริงจัง ศึกษาวิถีคิด สุภาชิต ประเพณี และวิถีชีวิต จนสามารถช่วยจัดทำพจนานุกรมและไวยากรณ์ภาษาของพวกเขาได้ ชาวเวนต์เรียกท่านว่า “เอชอง” — Échon ท่านมิได้เพียงแปลคำศัพท์ แต่พยายามแปลความรักของพระเจ้าให้คนต่างวัฒนธรรมเข้าใจได้ ยังมีตำนานเล่าว่า นักบุญเบรอเบิฟประพันธ์บทเพลงคริสต์มาสในภาษาเวนต์ชื่อ *Jesous Ahatonhia* หรือ “พระเยซูทรงบังเกิดแล้ว” ในช่วงคริสต์ทศวรรษ 1640 ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็น บทเพลงคริสต์มาสเก่าแก่ที่สุดของแคนาดา

นี่คือบทเรียนสำคัญสำหรับพระศาสนจักรในสังคมพหุวัฒนธรรมและพหุศาสนาเช่น ประเทศไทย การแพร่ธรรมไม่ใช่การตะโกนให้ดังกว่าคนอื่น แต่คือการฟังให้ลึกกว่าเดิม ไม่ใช่เริ่มด้วยการตำหนิสิ่งที่ผู้อื่นเชื่อ แต่เริ่มจากการค้นหาว่า พระเจ้าได้ทรงหว่านเมล็ดพันธุ์แห่งความดี ความจริง และความเมตตาไว้ในวัฒนธรรมของเขาแล้วอย่างไร ก่อนที่เราจะพูด “ภาษาพระศาสนจักร” ให้คนอื่นฟัง เราต้องเรียนรู้ “ภาษาหัวใจ” ของเขาก่อน

3. นักบุญไอแซก โจกส์—มือที่สูญเสีย แต่หัวใจยังถวายนูซาได้

เรื่องราวของนักบุญไอแซก โจกส์ ยิ่งน่าทึ่ง ในปี ค.ศ. 1642 ท่านถูกจับ ทรมาณ และถูกทำลายนิ้วมือบางส่วน ท่านต้องตกเป็นเชลยนานถึง 13 เดือน ก่อนที่พ่อค้าชาวดัตช์จะช่วยเหลือตัว และท่านสามารถเดินทางกลับไปฝรั่งเศสได้ สำหรับพระสงฆ์ในสมัยนั้น การสูญเสียนิ้วสำคัญมาก เพราะกฎพิธีกรรมกำหนดให้พระสงฆ์ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ สัมผัสศีลมหาสนิท ท่านจึงต้องได้รับอนุญาตเป็นพิเศษให้กลับมาถวายมิสซาด้วยมือที่พิการ เมื่อท่านกลับถึงฝรั่งเศส ท่านเป็นที่รู้จักและได้รับความเคารพ ท่านมีเหตุผลทุกอย่างที่จะบอกว่า “ข้าพเจ้าได้ทำหน้าที่เพียงพอแล้ว” “ข้าพเจ้าเสียสละมามากแล้ว” “ข้าพเจ้าควรพักได้แล้ว” แต่ท่านกลับขอเดินทางไปยังดินแดนพันธกิจอีกครั้ง และในที่สุดได้ถวายเป็นมรณสักขีในปี ค.ศ. 1646

เศรษฐีในพระวรสารมีสองมือสมบูรณ์ แต่ใช้เพื่อสร้างยุ่งฉางเก็บไว้ให้ตนเอง นักบุญไอแซกมีมือที่พิการ แต่ยังใช้มือคู่นั้นถวายเป็นศิริมหาสนิถและมอบชีวิตแก่ผู้อื่น **คำถามจึงไม่ใช่ว่า “เรามีมากเพียงใด” แต่คือ “สิ่งที่เรามี กำลังถูกใช้เพื่อใคร?”** บางคนมีเงินไม่มาก แต่มีหัวใจที่พร้อมแบ่งปัน, บางคนพูดไม่เก่ง แต่รู้จักปลอมโยน, บางคนสุขภาพไม่แข็งแรง แต่ยังภาวนาเพื่อผู้อื่น, บางคนมีบาดแผลในชีวิต แต่กลับใช้บาดแผลนั้นเข้าใจผู้ที่กำลังเจ็บปวด พระเจ้าไม่จำเป็นต้องใช้มือที่สมบูรณ์ พระองค์ทรงต้องการหัวใจที่ยอมมอบถวาย

4. อย่างจดจำเพียงความรุนแรง แต่จงเรียนรู้หนทางแห่งการคืนดี

เมื่อเล่าประวัติของบรรดามรณสักขี เราต้องระวังไม่สร้างภาพว่าชนพื้นเมืองทุกคนเป็นผู้โหดร้าย ความจริงทางประวัติศาสตร์ซับซ้อนกว่านั้นมาก เป็นยุคแห่งสงครามระหว่างชนเผ่า การแย่งชิงผลประโยชน์ของมหาอำนาจยุโรป โรคระบาด และความหวาดระแวงระหว่างวัฒนธรรม การระลึกถึงมรณสักขีจึงไม่ควรเพิ่มความเกลียดชัง แต่ต้องนำเราไปสู่การคืนดี พวกท่านไม่ได้ถวายชีวิตเพราะเกลียดผู้ที่ทำร้าย แต่เพราะรักประชาชนที่ตนได้รับใช้ และไม่ยอมทอดทิ้งพวกเขาในยามอันตราย **วันนี้พระศาสนจักรอาจไม่ได้ถูกเรียกร้องให้ลี้ภัย แต่ถูกเรียกร้องให้ตายจากบางสิ่งทุกวัน: ตายจากความต้องการเอาชนะ, ตายจากอคติทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม, ตายจากความสะดักสะบายนที่ทำให้เราไม่เห็นความทุกข์ของเพื่อนบ้าน, ตายจากความคิดว่า “วัดนี้เป็นของฉัน กลุ่มนี้เป็นของฉัน ตำแหน่งนี้เป็นของฉัน” และเรียนรู้ที่จะพูดว่า “ทุกสิ่งเป็นของพระเจ้า และเราทุกคนเป็นพี่น้องกัน”**

สรุปข้อคิดวันนี้

เศรษฐีในพระวรสารสร้างยุ่งฉางใหญ่ขึ้น แต่หัวใจกลับเล็กลง บรรดามรณสักขีไม่มีอะไรจะเก็บไว้ แต่หัวใจของพวกท่านกว้างพอที่จะบรรจุผู้คนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม และแม้แต่ผู้ที่ทำร้ายตน คินหนึ่ง พระเจ้าตรัสกับเศรษฐีว่า “คินนี้เขาจะเรียกเอาชีวิตของเจ้าคินไป แล้วสิ่งที่เจ้าเตรียมไว้นั้นจะเป็นของใคร?” แต่สำหรับนักบุญไอแซก โจกส์ นักบุญยอห์น เดอ เบรอเบิฟ และเพื่อนมรณสักขี เมื่อพระเจ้าทรงเรียกชีวิตคิน พวกท่านสามารถตอบได้ว่า “ข้าแต่พระเจ้า ไม่มีสิ่งใดเหลืออยู่ในยุ่งฉางของข้าพเจ้า เพราะข้าพเจ้าได้มอบทุกสิ่งให้พระองค์และพี่น้องแล้ว”

ขออย่าให้เราอจนมีมากพอจึงค่อยแบ่งปัน อย่ารจนเก่งพอจึงค่อยรับใช้ อย่ารจนไม่มีบาดแผลจึงค่อยรักผู้อื่น เพราะนักบุญไอแซกสอนเราว่า มือที่มีบาดแผลยังถวายนุชาได้ นักบุญเบรอเบิฟสอนเราว่า ผู้ประกาศพระวรสารต้องเรียนรู้ภาษาหัวใจของประชาชน และพระเยซูเจ้าทรงสอนเราว่า ชีวิตที่มั่งคั่งที่สุด ไม่ใช่ชีวิตที่เก็บไว้มากที่สุด แต่คือชีวิตที่มอบออกไปมากที่สุด เพราะในวาระสุดท้าย พระเจ้าจะไม่ถามว่า “ยั้งฉางของเจ้าใหญ่เพียงใด?” แต่พระองค์จะถามว่า “หัวใจของเจ้าเคยเปิดกว้างเพื่อใครบ้าง?” อาแมน

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนตจ้อห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ